

Betänkandet Ett oberoende public service för alla – nya möjligheter och ökat ansvar (SOU 2018:50)

Telia Sverige AB (Telia) lämnar följande synpunkter på betänkandet.

Sammanfattning

Det måste vara ett krav att public servicebolagen klarerar sina rättigheter för alla plattformar för det fall de distribuerar sitt utbud på andra plattformar än marknätet.

Finansiering genom en individuell public serviceavgift kräver att samma utbud från public servicebolagen finns tillgängligt på alla plattformar så att skattebetalarna inte går miste om något de betalar för på grund av vilken plattform de nyttjar.

Nya mönster i mediekonsumtion

Utredningen uppmärksammar att konsumenten idag konsumerar ljud och bild från fler plattformar än marknäten. De senaste åren har utbudet ökat med innebörden att merparten av tv-kanalernas utbud finns online, nya aktörer som Netflix och HBO har etablerat sig på marknaden och plattformar som Facebook och Youtube tillhandahåller ett ökande utbud av videoinnehåll.

Telia noterar att konsumtion av tv via de traditionella plattformarna ligger på en stabil nivå samtidigt som konsumtionen av online-utbudet ökar.

Var ska public service finnas?

Utredningen framför (s. 107f) att public service-företagen i linje med nuvarande reglering även fortsättningsvis ska sända i marknätet och ha en rätt att använda andra distributionsformer än marksändningar, dvs. att använda de övriga distributionsplattformar som finns för att nå publiken. Av utredningen (s. 96f) framgår att 22 procent av hushållen använder antenn för att ta emot tv-sändningar, dvs. marknätet, att ca 32 procent är aktiva kabel-tv-konsumenter, att cirka 13 procent av hushållen använder satellit som det huvudsakliga sättet att ta emot linjär tv och att ca 27 procent av hushållen är ip-tv-abbonenter.

Som Telia tidigare framfört förhåller det sig så att public servicebolagen idag endast klarerar sina rättigheter i marknätet då det är där man enligt tillståndet ska sända. Sändningar i trådnät, men t.ex. inte via satellit, betraktas som vidareändning som kräver en ny rättighetsklarering. Denna klarering av public servicebolagens rättigheter är tv-operatörerna idag tvingade att göra för att dess kunder och tittare ska kunna ta del av public service-bolagens program, och trots att de operatörerna har vidareändningsplikt gällande SVT:s kanaler.

Vidareändningsplikten syftar till att säkerställa att de som bor i en kabelansluten fastighet har tillgång till samma programutbud som de skulle ha haft om fastigheten inte hade varit ansluten till ett kabelnät. Vidareändningsplikten har motiverats av att det är ett allmänt intresse av att befolkningen i hela landet nås av ett programutbud som sänds i allmänhetens tjänst och som finansieras av tv-avgiften. Denna ordning främjar yttrandefrihet och informationsfrihet samt ger hushållen tillgång till ett mångsidigt programutbud som under krav på bl.a. saklighet och opartiskhet tar hänsyn till olika åldersgruppers behov, intresset av att spegla kulturell mångfald, funktionshindrades behov och andra samhällsviktiga intressen (jfr bl.a. prop. 2004/05:105 s. 16f).

Enligt Telias mening kan en vidareändningsplikt endast vara proportionell om den inte medför några ytterligare kostnader för den som genomför förpliktelsen. Idag är det enbart de vidareändningspliktiga (tråd-)operatörerna som drabbas av klareringskostnader medan operatörer som distribuerar tv-tjänster via trådlös teknik (satellit och marknätet) inte behöver bära dessa kostnader. De

upphovsrättsliga kostnaderna för distribution i sådana trådlösa nät bekostas av SVT. En ordning där de vidareändningspliktiga operatörerna har att betala nu berörda kostnader snedvrider konkurrensen och har diskriminerande effekter. Det är Telias uppfattning att rättigheterna självfallet ska vara klarerade men att kostnaden ska ligga hos och betalas av SVT som uppbär ersättning genom avgiftssystemet för detta.

När public servicebolagen finns på ytterligare plattformar än marknätet, som är fallet idag enligt vad som framgått ovan, är det rimligt att de klarerar sina rättigheter för alla plattformar som de har rätt att finnas på. Det gäller i synnerhet om finansieringen utgörs av en individuell skatt (jfr prop 2017/18:261 s. 20 ff). En skattebetalare ska inte gå miste om något vederbörande betalar för beroende av vilken plattform denne nyttjar.